SANCTISSIMI IN CHRISTO PATRIS,
ET DOMINI NOSTRI DOMINI

BENEDICTI
DIVINA PROVIDENTIA
PAPÆ XIV.

EPISTOLA ENCYCLICA

AD PRIMATEM, ARCHIEPISCOPOS,
ET EPISCOPOS

REGNI POLONIÆ.

De tollendis abusibus ab Oratoriis privatis,
quæ sunt in domibus Laicorum.

ROMÆ, MDCCLI.

Ex Typographia Reverendæ Cameræ Apostolicæ.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Venerabiles Fratres, ſalutem, & Apoſtolicam Benedictionem.

MAGNO cum animi Noſtri dolore à Nobis intellectum eſt, nonnullas in Diœceſibus veſtris controverſias ac moleſta diſſidia, propter Oratoria privata, inſurrexiſſe; quibus præcidendis cùm omnis per Vos cura ac diligentia adhibita fuerit, non modò optato fine fruſtrati ſitis, ſed & in aliorum offenſionem incurreritis, Vobisque eam acquiſiveritis reprehenſionem & notam, quaſi nimio rigore adhibendo modum excedatis. Optari proinde à vobis, ut per hanc Sanctam Sedem certæ Vobis regulæ indicentur, ad quarum normam, ſublatis abuſibus, privati Oratorii Privilegium exerceri debeat: idque ad eum finem, ut, cum Ordinationes veſtræ Pontificia Auctoritate Noſtra munitæ fuerint; non ſolùm ab omni malevolorum cenſura immunes evadant, verùm majus ſemper eiſdem honoris atque æſtimationis pondus accedat. Licèt autem veſtræ hujuſcemodi petitioni ſatisfacere facillimè potuiſſemus, illos Vobis libros indicando, tam in quibus de hujuſmodi materia doctrina traditur Prædeceſſorum Noſtrorum Romanorum Pontificum Decretis conformis, quàm alios etiam, quorum Scriptores, dum de privatis Oratoriis agunt, ea Sanctæ Sedis decreta vel diſſimulant vel ignorant, quæ áſſertionibus eorum omnino opponuntur; Nihilominus, cum Nos, Venerabiles Perſonas Veſtras præcipuo ac ſpeciali affectu proſequamur; per Encyclicàm hanc Epiſtolam Noſtram, qua fieri poterit brevitate, tum eorundem Deceſſorum Noſtrorum, tum noſtram hac ſuper re mentem ſenſuſque aperiemus: quibus quidem, præter obedientiam, quæ eiſdem debetur, ratione áuctoritatis, à qua velut à fonte dimanant, aliud etiam ne-

nescio quid majoris ponderis inest, materiæ ipsius nomine, quæ eorum obiectum est, quæque in quæstione versatur; cum omnis hujusmodi res ab Apostolicis Privilegiis dependeat, quorum explicatio privativo jure Summis Pontificibus reservata est: cumque eadem præcipuam normam desumere debeat ex intentione illius, à quo concessio facta est; cujus sensus concedenti semper, quam alii cuilibet, notior esse debet: Adeo ut quidquid à Vobis secundum ea, quæ in Encyclica hac Epistola nostra continentur, ordinabitur, & statuetur, id pro exequendis Summorum Pontificum præscriptis præstitum esse dicendum sit; cujus rei gratia Apostolicorum Delegatorum qualitatem, & auctoritatem Fraternitatibus Vestris additam esse censendum est; quam etiam, quatenus opus sit, Nos ipsarum præsentium Literarum tenore vobis ad hujusmodi effectum concedimus, & impertimur.

Nihil sanè expositum Nobis est, quod ad ea pertineat Sacella, quæ in Episcopalibus Palatiis vestris habetis, pro Missa, vel per vos, vel per alios celebranda, aliave quapiam Sacra functione, quæ officij ac dignitatis vestræ propria sit, obeunda; de quibus latè differere Nobis perfacile esset, nisi hoc à proposito Nostro alienum foret. Quare duo tantummodo vetusta Sacellorum exempla indicabimus, quæ Episcopi in proprio Episcopio à publicis Ecclesijs distincta, ac separata habebant, in quibus Sanctum Missæ Sacrificium celebrabant. Horum primum, Sacellum est Sancti Cassij Episcopi Narniensis, de quo S. Gregorius *in Homilia* 37. *super Evangelia* narrat, quod licèt gravi morbo opprimeretur, *in Oratorio Episcopij sui Missas fecit*, tam ut propriæ, quàm ut eorum, qui illum visitatum adveniebant, devotioni satisfaceret. Alterum exemplum est S. Joannis Eleemosynarii Episcopi Alexandrini, qui, sicut in Actis ipsius à Leontio scriptis deprehenditur, illos coarguens, qui, Missâ nondum peractâ discedebant, quum ipse ad eamdem celebrandam in publicam Ecclesiam se cnferebat, dicere in more habebat: *Ego propter Vos descendo in Sanctam Ecclesiam, nam poteram mihimet facere Missas in Episcopio.*

Prædictum exemplum legere est apud Thomassinum *de veteri ac nova Ecclesiæ disciplina par.* 1.*libr:* 2. *cap:* 93. *num.* 6.: Alia exempla in Opere *de Oratorijs privatis* inscripto *cap:* 6. collecta reperiuntur (quod opus noviss-

me

me à Joanne Baptista Gattico Canonico Lateranensi Romæ in lucem editum est) per quæ Episcoporum jus circa Sacella in propriis Episcopalibus Palatiis habenda validis fundamentis innixum comprobatur: Huic quidem juri Sacrum Tridentinum Concilium nulla ratione derogavit; quippe quod tantummodo *Sess.* 22. *de observandis, & evitandis in celebratione Missæ*, propter multa, quæ parum decenter fieri identidem contingebat, Episcopis præcepit, ne Secularibus, ac Regularibus Missam celebrare permitterent *privatis in Domibus*, & extra Ecclesias, aut Oratoria publica, quæ Divino cultui destinata essent; quod nullam cum Cappellis, quæ in Episcopalibus Palatiis sunt, rationem habet, quum hæc sub privatarum Domorum nomine nunquam censeri possint. Jd pluries à Congregatione Ven. Fratrum nostrorum S.R.E. Cardinalium ejusdem Concilii Tridentini Jnterpretum, in aliquot ejusdem resolutionibus, validis rationibus innixis, declarátum est, quas Nos in Nostro *de Sacrificio Missæ* Tractatu retulimus *Sect.* 2. §. 45. *& seq. Latinæ Edit Patav.*: Nos enim, tunc etiam cum *in minoribus* constituti, opus aliquod conscriberemus, illud præcipue Nobis gloriosum duximus, ut nulla in parte à Romanæ Curiæ Tribunalium Sententiis recederemus, quibus ut plurimùm à Pontificiis Oraculis auctoritatis robur accedit.

Jllud tantummodo de hujusmodi Episcoporum Privilegio dici poterat; quod, cum idem ad Sacella, quæ in Episcopiis sita sunt, restringeretur; nullo modo Episcopis favere poterat, tum cum iidem extra proprias domos versarentur, cum Visitationem obirent, sive cum iter haberent; adeo ut, cum vel Missam celebrare, vel eidem interesse vellent, ad publicas Ecclesias se conferre cogerentur, vel à locorum Ordinariis veniam petere, ut sibi, liceret vel Missam celebrari facere, vel ipsi eamdem celebrare, in illa habitatione, in qua forte diversarentur.

Verum recol. mem. Prædecessor Noster Bonifacius PP. VIII. in Decretali sua = *Quoniam Episcopi, de Privilegijs, in Sexto*, male factum reputans, Episcopos sine rationabili causa Missam quotidie non celebrare, aut eidem non interesse, eisdem concessit, ut etiam extra propriam Diœcesim Altari portatili, seu Viatico uterentur; *Præsenti Constitutione indulgemus ijsdem, ut Altare posʃint habere Viaticum, & in eo celebrare, aut facere cele-*

brari ubicumque absque interdicti trangresʃione illis permittitur celebrare vel audire Divina. Dignum animadverſione verum eſt, *Vbicunque*, quod quidem procul dubio loca etiam, quæ extra Diœceſim ſita ſunt, comprehendit. Præcipuam etiam animadverſionem dictæ Congregationis Concilii Reſolutiones merentur; cum ad Quæſitum eidem propoſitum, num videlicet Epiſcopus, qui extra propriam Diœceſim eſt, ad utendum Privilegio Altaris Viatici, petere ejus rei veniam ab Epiſcopo Loculi teneatur; minime eum teneri reſpondit; alioqui fruſtratorium Bonifacij VIII. Privilegium fuiſſet; quoniam illius Pontificis ætate antiquum Jus in ſuo vigore perſtabat, cui, quemadmodum mox dicetur, à Concilio Tridentino poſtea derogatum fuit, ſecundùm quod Epiſcopi facultatem concedebant Miſſam in privatis Domibus celebrandi. Similiter, cum eidem Congregationi alterum Quæſitum propoſitum fuiſſet, num privilegio per Bonifacium VIII. Epiſcopis conceſſo, vel Tridentinum Concilium, vel Pontificis Pauli V. Decretum, de quo pariter mox dicetur, præjudicium ullum attuliſſent; nihil pariter Privilegio illi detractum fuiſſe reſpondit; cum tam in Concilio, quàm in citato Decreto, ſublata quidem Epiſcopis facultas fuerit, qua aliis licentiam in privatis domibus Miſſam celebrandi concedere poſſent, verum nequaquam juribus illis expoliati remanſerint, quæ proprias perſonas reſpiciunt, quæque eorumdem dignitatis, atque characteris propria ſunt. Prædictæ reſolutiones à Nobis referuntur in noſtro Tractatu *de Sacrificio Miſſæ* latinæ editionis Patavinæ *Sect.* 2. §. 42., nec non in Commentariis bon: mem: Cardinalis Petra ad Conſtitutiones Apoſtolicas *tom.* 4. *ſuper Conſtitutione* 2. *Vrbani V. num.* 15., *& ſeq:* & à Gattico in recenti ejuſdem Tractatu *de Oratorijs domeſticis in tit. de uſu Altaris portatilis cap.* 12. *num.* 2., *& ſeq.*

Tam verum eſt, quàm quod veriſſimum, nullam rem majus præjudicium privilegiis afferre, quàm abuſum eorumdem: quod quidem ſatis ſuperque pro vero comprobatum fuit etiam in caſu hujus privilegii Altaris portatilis, quod conceſſum Epiſcopis eſt, & quod poſt Concilium Tridentinum, ac Paulinum Decretum illæſum remanſit. Certis indiciis compertum fuit, quoſdam Epiſcopos eodem abuti, qui, vel intra, vel extra Diœceſim, ad Laicorum ſe domos conferebant, atque in iis, vel ipſi Miſſam celebrabant, vel, ut ibidem plures celebrarentur

Miſſæ,

Missæ, faciebant, idque nulla necessitate urgente, sed ad eum tantum finem, vel ut proprium Privilegium ostentarent, vel ut Laicorum petitioni satisfacerent, Cum hujusce inconvenientis notitia ad Concilii Congregationem pervenisset, non prætermisit hujusmodi excessum prohibere, ejusdemque abusus corrigendi curam Archiepiscopis committere, si quando factum in locis eorum jurisdictioni subjectis contigisset. Jn Codicibus Actorum, seu Regestris Congregationis prædictæ *lib.* 48. *Decretorum fol.* 471. resolutiones ipsæ referuntur. Quia tamen nihilominus malum invalescebat; à felicis recordationis Prædecessore Nostro Clemente Papa XI. die 15. Decembris 1703. sequens Decretum publicatum fuit, in quo postquam inconveniens expositum fuit, nimirum = *Episcopi etiam in aliena Diœcesi extra Domum propriæ habitationis in privatis Laicorum Domibus erigi faciunt Altare, ibique per unum, aut per plures è suis Capellanis vivificam Christi Hostiam immolant*, = ad remedium gradus fit: *Ad abusus hujusmodi eliminandos &c. Sanctissimus Dominus Noster &c. expresse declarat, Episcopis & hismajoribus Prælatis, etiam Cardinalatus honore fulgentibus, neque sub prætextu privilegii clausi in corpore Juris, neque alio quocumque titulo, ullo modo licere extra domum propriæ habitationis, in domibus Laicis, etiam in propria Diœcesi, quod fortius intelligitur in aliena, etiamsi Diœcesani consensus adhiberetur, erigere Altare, ibique Sacrosanctum Missæ Sacrificium celebrare, sive celebrari facere.*

Magni hujus Pontificis menti ille tantummodo finis in hoc propositus fuit, ut abusus tollerentur, numquam autem ut recto privilegii usui quidquam detraheretur. Et quia relata verba prohibitiva, utpote nimis ampla, & effrænata, cuiquam præbere ansam poterant affirmandi, non licere Episcopis uti privilegio Altaris portatilis, tum cum vel Diœcesim visitant, vel iter faciunt, aut alia justa de causa extra residentiam sunt, atque in Laicorum domibus morantur; illato de hujusmodi re sermone in Congregationibus, quæ sub Jnnocentio XIII., immediato Clementis ejusdem Successore, habitæ fuerunt, quarum Nos tunc *in minoribus* existentes, à Secretis fuimus; opportunum factu judicatum est, ut ea, quam mox subjicimus, Declaratio fieret, quæ postea inserta fuit in ejusdem Jnnocentii Literis incipientibus = *Apostolici Ministerii* =, quas idem Pontifex pro constituendo in

 Hispa-

Hispaniarum Regnis bono Ecclesiasticæ disciplinæ regimine condidit; quasque etiam ejusdem Successor Benedictus XIII. *in forma specifica* confirmavit, & ut in omnibus locis pro regula ac norma haberentur, in Appendice Concilii Romani à se celebrati voluit insertas; ipsam verò declarationem inter ejusdem Concilii decreta retulit Tit. XV. Cap. III. in quo quidem Concilio Nos quoque ad Sacrorum Canonum Interpretationem adhibiti fuimus. Declarationis verba Nos etiam hìc libenter apponimus = *Declaramus, quod, cum in prædicto Decreto* = de Clementis XI. Decreto sermo est = , *statuatur, non licere Episcopis extra domum propriæ habitationis, in domibus Laicis erigere Altare, ibiquè Sacrosanctum Missæ Sacrificium celebrare, sive celebrari facere; hujusmodi prohibitio intelligenda non sit de domibus, etiam Laicis, in quibus ipsi Episcopi forte, occasione Visitationis, vel itineris, hospitio excipiantur; ut nec etiam quando Episcopi in casibus à jure permissis, vel de speciali Sedis Apostolicæ licentia, absentes à domo propriæ ordinariæ habitationis, moram idcirco faciant in aliena domo per modum similis habitationis; his enim casibus licita ijs erit erectio Altaris ad effectum prædictæ celebrationis, non secus ac in domo propriæ ordinariæ habitationis.*

Optimum factu judicavimus in Encyclica hac Epistola Nostra exponere Vobis hæc quæ ad Fraternitates Vestras præcipue pertinent, nimirum quantum Vobis concessum est quoad Sacella, seu Cappellas, quæ in Episcopalibus Pálatiis Vestris sunt; quantum item Vobis in alienis domibus, & extra Vestram Diæcesim facere permissum est: Causas etiam concessionum, ac privilegiorum indicavimus, necnon eorundem abusus atque abusuum prohibitiones apposuimus; tum ut Vos discrimen agnoscatis, quod intercedit inter Cappellas Episcopalium Ædium Vestrarum, per quas non minus spirituali consolationi, & commodo vestro, quam dignitatis vestræ decori providetur; & privata Oratoria in domibus Laicorum, sive intra, sive extra Diœcesim vestram, in quibus aliquando Vobis, pro præcipuo fine hujusmodi commodi, & consolationis vestræ, Privilegio Altaris erigendi, ac celebrandi, vel celebrari faciendi, uti licet; tum verò etiam, ne forte, cum Vos contra abusus privatorum Oratoriorum in domibus Laicorum invigilare debeatis, redargutioni illi obnoxii sitis, quod alienos in aliorum domo

domo defectus dum corrigitis, interim vestræ domi, atque in propria agendi ratione excessus adhibeatis. Ideoque ad privatorumOratoriorum propositum, qui in Domibus Laicorum sunt, gradum facientes, aliqua præmittemus.

Primum quidem est, privatorum Oratoriorum in dictis domibus usum ab antiquo tempore repetendum esse; cum constet, Apostolos Sacra Mysteria privatis in domibus celebrasse, eumque morem persecutionum tempore servatum fuisse, quemadmodum Christianus Lupus *in suis notis ad Canones Trullanos* appositè animadvertit. Alterum autem, privata Oratoria in domibus Laicorum, subsequentibus etiam seculis fuisse, cum persecutiones jam cessassent; cum in Sacramentario Gallicano, quod Mabillonius *tom.* 1. *Musæi Italici* impressum edidit, *Collecta* legatur, quæ recitanda erat in Missa, quæ celebrabatur *in domo cujuslibet*: nec ad hujusmodi quidem assumptum aliæ deficiunt probationes, quas Nos in Tractatu nostro *de Sacrificio Missæ sect.* 1. §. 10. cum cura colligere studuimus. Tertium porro est, de tollendis hujusmodi Oratoriis privatis in domibus Laicorum, seu potius facultatibus Missam in ipsis celebrandi, pluries cogitatum esse. Nihil de Justiniani Novella 58. dicemus, in qua, ne in domesticis Oratoriis celebraretur, lege interdixit, tantummodo permittens, ut in eisdem oraretur: nihil præterea de Novellis 4., & 15. Leonis Sapientis, qui prohibitonem sustulit, asserens, adeo tunc privata Oratoria multiplicata fuisse, in quibus Missæ celebrarentur, ut non solum optimates, sed mediocris etiam conditionis homines in suis domibus eadem haberent. Quod verò spectat ad ea monumenta, quæ proxima temporibus nostris sunt, satis erit illa indicasse, quæ in dicto Tractatu *de Sacrif. Missæ loco superius citato* à Nobis allata fuerunt. Quartum, quod licèt fere semper in Laicorum domibus privatorum Oratoriorum usus habitus fuerit, in quibus Missa celebrabatur; semper tamen Episcoporum licentia necessaria fuit: Ad quam concedendam ipsi valde faciles plerumque erant: *Missarum solemnia non ubique, sed in locis ab Episcopo consecratis, vel ubi ipse permiserit, celebranda censemus*: Verba sunt *Can. Missarum, de Consecrat. dist.* 1.: Hæc autem facilitas, propter quam interdum factum est, ut Oratoria domestica, licèt frustra, prohiberentur, multo magis in usu fuit in Ecclesia Orientali; ob id potissimum,

 quod

quod in Ecclesiis Græcorum non nisi unicum Altare erat, & postquam una super ipso Missa celebrata esset, altera per eumdem diem celebrari minime poterat. Balsamon *in Commentarijs ad Canones Trullanos* testatur, quod sine ulla alia formula, impertita ab Episcopo censebatur Sacerdoti licentia celebrandi Missam in privatis Laicorum Oratoriis, quoties super Mappis ab Episcopo consecratis celebraret. Postremum autem, quod dicimus, illud est: Quum, post varios Sermones in Sacro Concilio Tridentino hac de re habitos (quod Concilium, tam magna cum Polonici Regni gloria, tanto plausu acceptatum fuit, opera Cardinalis Osii, & Nuntii Commendonii in magno Conventu habito coram Rege Sigismundo Augusto, quemadmodum in ipsius Concilii Historia per Cardinalem Pallavicinum conscripta *lib.* 24 *cap.* 13. videre est). *in sess.* 22. in Decreto *de observandis, & evitandis in celebratione Missæ* sequenti modo statutum, & ordinatum fuerit = *neve patiantur*, de Episcopis sermo est, *privatis in domibus atque omnino extra Ecclesiam, & ad Divinum tantum cultum dedicata Oratoria, ab ijsdem Ordinarijs designanda, & visitanda, Sanctum hoc Sacrificium à Secularibus, aut Regularibus quibuscumque peragi* = cum adiecta derogatione cuilibet privilegio, exemptioni, & consuetudini = *non obstantibus privilegijs exemptionibus, appellationibus, ac consuetudinibus quibuscumque* =; Ex eo factum esse, ut non amplius Episcopis facultas sit concedendi usum Oratoriorum privatorum in domibus Laicorum causa in ijsdem Missam celebrandi: Cum licentia, quæ ab ipsis daretur celebrandi Missam in Oratorijs privatis, neutiquam stare possit cum præcepto à Concilio eisdem ipsis imposito, ne id permittere debeant; ac proinde prædictum Jus ad Sanctam Sedem devolutum fuisse, quoniam circumstantiæ temporum, & Oratoriorum privatorum in Laicorum domibus dilatatio minime permittebant, ut eadem prorsus abolerentur. Atque hujusmodi semper fuit Conciliaris Textus intelligentia, quam tradidit Congregatio Concilii, privativa ejusdem interpres; quæque etiam à fel. record. Prædecessore nostro Paulo Papa V. in Epistola Encyclica anno 1615. ad omnes Episcopos expedita, approbata fuit: quæ quidem Epistola tum apud varios Auctores, tum etiam *in citato Tractatu Nostro de Sacrificio Missæ sect.* 2. §. 42. impressa reperitur. Et in ea quidem alia quæcumque Verborum Concilij intelli-

telligentia reprobatur: multaque de irreverentia erga Missæ Sacrificium dicuntur, cui nimia Episcoporum facilitas in concedenda licentia sine ulla limitatione, aut cautela, non parum fomenti præbebat. Denique in eadem ita concluditur, *facultatem hujusmodi licentias dandi, ipsius Concilij Decreto, unicuique ademptam esse, solique Beatissimo Romano Pontifici esse reservatam.*

Postquam Jus concedendi Oratoria in privatis Laicorum domibus Sedi Apostolicæ reservatum fuit, dici vix potest quantum curæ ac diligentiæ adhibitum sit pro recto ejusdem moderamine. Qua de re in Archivo Congregationis Concilij, cujus olim Secretarii munus Nos ipsi, antequam ad majores Dignitates ascenderemus, plures per annos gessimus, authentica documenta reperiuntur. Hæc tandem pro lege statuta fuerunt, quemadmodum ex formulis Litterarum in forma Brevis quæ conceduntur, colligere licet: Oratorium scilicet parietibus, per quos ab omnibus aliis domesticis usibus segregetur, extructum esse debere; idem prius vel ab Episcopo, vel ab alio cui ipse vices suas delegaverit, visitandum esse, inspiciendi gratiâ, num decens, & aptè compositum sit, & num aliquid eorum, quæ necessaria sunt, in eodem desit; ut Episcopus, sit qui celebrandi Missam licentiam impertiatur, & quod licentia hujusmodi secundùm rationabile illius arbitrium perduret; nec plures in die, sed unica tantum Missa in Oratorio celebretur; & quod hæc Missa celebretur à Sacerdote vel Seculari vel Regulari, dummodo Secularis ab Episcopo approbatus sit, Regularis autem licentiam habeat à suo Regulari Superiore; Ne Missa celebrari possit diebus solemnibus Paschatis Resurrectionis, Pentecostes, Nativitatis Domini Nostri JESU Christi, & alijs solemnioribus diebus, quos inter etiam enumerantur dies Epiphaniæ, & Ascensionis Domini, Annunciationis, & Assumptionis Beatæ Mariæ Virginis, Omnium Sanctorum, necnon SS. Apostolorum Petri, & Pauli, ac Titularis Ecclesiæ Loci: Exprimuntur personæ, quarum præsentia necessaria est, ut in privato Oratorio Missa celebrari possit; aliæ item, quæ dum supradictis præsentibus Missa celebratur, eidem interesse possunt, & Ecclesiastico præcepto satisfacere: Denique declaratur, omnia sine Parochialium jurium præjudicio fieri debere.

Atque hæc sunt, quæ in consuetis privatorum Oratoriorum Brevibus continentur; quædam vero alia expediri con-

tingit Brevia, quæ extraordinaria ſunt; ut quum, exempli gratia, juſtis cuipiam de cauſis conceſſio fit, ut ſecundam Miſſam celebrari facere poſſit, vel, ut eadem aliquantò citius, aut aliquantò ſerius eo temporis limite ſeu termino celebretur, qui in Rubricis præfixus eſt; vel etiam in diebus exceptis; & alia hujuſcemodi. Cùm autem interdum tam circa Brevia privatorum Oratoriorum prioris ſpeciei, quum circa alia, ac generatim ſuper omnibus controverſiæ exortæ ſint; Apoſtolica Sedes per hujuſmodi occaſiones opportunis rationibus ſuper hoc providere non prætermiſit.

Jn ordinarijs Brevibus, ut plurimùm duobus Conjugibus licentia conceditur faciendi, ut in privato Oratorio Miſſa celebretur; exprimiturque, ut Miſſa celebrari poſſit tum ijsdem præſentibus, tum eorum filijs, conſanguineis, atque affinibus, qui unà cum ipſis in eadem domo habitationem habent. Numquam exorta difficultas eſt, an, cum aut Vir, aut Uxor Miſſæ interſunt, ſi conſangvinei, & affines, qui in eadem domo habitant, præſentes pariter adſint, Eccleſiaſtico præcepto diebus Feſtis ſatisfaciant; id tamquam tutum, ac Brevis Literæ cohæreos habitum eſt. Summa autem difficultatis eò ſemper rediit, ut diſpiceretur, num, cum neuter Conjugum adſit, ſed unus ex conſangvineis, aut affinibus in eadem domo habitantibus, poſſet eo jubente in privato Oratorio Miſſa celebrari; & num alij, qui in domo illa habitant, conſanguinei, & affines, eamdem audientes Feſto die, Eccleſiaſtico præcepto audiendi Miſſam ſatiſfaciant. Jn hoc autem diviſæ, de more, Auctorum opiniones erant; verum cum hujuſce difficultatis punctum in Congregatione Concilij *die* 3. *Decembris* 1740. in cauſa, cujus inſcriptio erat *Marſicen. Oratorij*, propoſitum ac diſcuſſum eſſet; deciſum fuit, non poſſe in privato Oratorio Miſſam celebrari, niſi Jndultariorum præſentia ibidem haberetur; quod idem eſt ac ſi dicatur Viri, vel Uxoris, ad quos Breve directum erat; quemadmodum *in tom.* 9. Reſolutionum Congregationis Concilij *anni* 1740. *ad pag.* 89 *& ſeq.* videre eſt.

Cum autem Decreti hujuſce facta Nobis relatio eſſet, idem per Nos *ſub die* 7. *Januarij* 1741. confirmatum fuit: Ac præterea demandatum, ut in hujuſmodi Brevibus, in quibus certis quibusdam ac determinatis perſonis conceſſio fit, ut unam in privato Oratorio Miſſam celebrari facere poſſint, quæ Miſſa pro filijs, conſangvineis, &

affi-

affinibus valeat; majoris claritatis gratia, subjecta clausula adjungatur: *Volumus autem, quod nati, ac consanguinei, & affines prædicti unicam dictam Missam, vobis quidem præsentibus audire tantummodo, numquam vero celebrari facere audeant.* Ut autem, quæ Jndultariæ personæ sint, facile agnosci posset, sine quarum præsentia, Missa celebrari non potest, neque qui eamdem audit, præcepto satisfacit; adjunximus, ut pro Jndultariis personis illæ haberentur, quæ in Fronte, seu Jnscriptione Brevis nominatæ forent, cum ad easdem ipsas Breve dirigatur.

Nos ab hujusmodi norma minime recedimus: verum quia aliqua interdum in corpore Brevis persona nominatur, qua præsente, conceditur, ut Missa celebrari possit, & quod alii affines, consanguinei, vel familiares eamdem audientes, præcepto satisfaciant, etiamsi prædicta persona in Fronte Brevis minime nominetur; hinc est, quod, firmâ semper eâ regulâ manente, ut possit in privato Oratorio Missa celebrari, dum aliqua ex Jndultarijs personis adsistit, quæ in Fronte, seu Jnscriptione Brevis nominantur; dicimus, posse Missam celebrari, etiamsi nulla earum personarum præsens adsit, quæ in Fronte, seu Jnscriptione Brevis nominantur, dummodo illa præsens sit, cui in Brevis corpore nominatim & expressè facultas tribuitur, ut possit in privato Oratorio tum cum ipsa adsistat, facere ut Missa celebretur.

Atque ut res exemplo magis pateat: Datur Viro, & Uxori facultas faciendi, ut in privato Oratorio Missa celebretur, atque ad hos Breve dirigitur. Hic autem Vir superstitem habet Matrem; Hæc vero in Fronte, seu Inscriptione Brevis minime nominatur; verum cum in Brevis corpore dicatur, quod ipsa quoque Mater eamdem Missam celebrari facere possit & valeat; id sufficiens est, ut solâ Matris præsentiâ adhibitâ, Missa in Oratorio celebrari possit, etiamsi Mater in Fronte seu Jnscriptione Brevis nominata non sit. Quæ hactenus dicta sunt, in hujusmodi generis Brevibus indicantur; verum curæ Nobis erit, ut in posterum felicius etiam, & sine ulla confusione exprimantur.

Jn consuetis sive ordinarijs Brevibus, solemnes, quemadmodum dictum est, dies excipiuntur, quos inter Natalis Christi Domini dies recensetur, in quo tres à quolibet Sacerdote Missæ celebrantur. Jnterdum illi, qui privati Ora-

Oratorij Breve habet, extraordinarium Breve conceditur, in quo eidem, valetudinis causa, Missam domi audire diebus etiam exceptis permittitur. Cum autem in hujusmodi Brevibus de unica tantum Missa sermo sit; orta difficultas fuit, num possent die Natalitio à Sacerdote, qui in ipso celebrabat, tres Missæ celebrari: De quo cum Nos eo tempore, quo Concilii ejusdem à Secretis eramus, peculiarem Dissertationem conscripsissemus, atque in lucem edidissemus; *sub die* 13. *Januarij anni* 1725. resolutum à Congregatione fuit, quod à Sacerdote tres Missæ celebrari possent, quemadmodum *tom.* 3. Thesauri Resolutionum *pag.* 109. *& seq.*, *&* *pag.* 116. videre est.

Reliquum est, ut de Sacris Functionibus dicatur, quæ in ijs Oratorijs fieri possunt, quæ in domibus privatorum sunt, & in quibus non plures, quam unicam tantum Missam celebrari permissum est, nisi cum forte cuipiam ex speciali gratia concessa facultas esset faciendi, ut secunda celebretur. Quod ad Baptismatis Sacramentum attinet, jam in Viennensi Concilio sub Pontifice Clemente V. decretum fuit, ne Baptismus in aliis locis conferri posset, præterquam in Ecclesijs, in quibus Sacri hujus Lavacri Fontes reperiuntur, nisi cum casus necessitatis adesset, aut cum de Regum vel Principum filijs ageretur, quemadmodum in Clementina unica *de Baptismo, & ejus effectu,* videre est.

Quod autem Sacramentum Pœnitentiæ respicit, jam in Rituali Romano sub Titulo *de Sacramento Pœnitentiæ*, cum de Sacerdote sermo fit, qui Confessiones audit, statutum fuit, *in Ecclesia, non autem in privatis ædibus, Confessiones audiat, nisi ex causa rationabili, quæ cum inciderit, studeat tamen id decenti, ac patenti loco præstare.* Rituale hoc à Pontifice Paulo V. confirmatum fuit. Et magnus Ecclesiasticæ disciplinæ Jnstauratot Sanctus Carolus Borromæus tum in Jnstructione Sacramenti Pœnitentiæ, tum in Monitis ad Confessarios, atque in primo suo Provinciali Mediolanensi Concilio, id inculcare non prætermisit, quemadmodum in Actis Ecclesiæ Mediolanensis Editionis Civitatis ejusdem *part.* 1. *pag.* 11., *part.* 4. *pag.* 520., *eadem part.* 4. *pag.* 761., *& pag.* 773. videre est: *pag* autem 775. Superioribus Regularium inculcat, ut id à Subditis eorum exactè adimplendum curent. Cum autem à prædictis Confessarijs Regularibus prolata in medium facultas esset, audiendi ubique

Con-

Confessiones Fidelium, quam sibi ea ratione ásserebant, quod in Pontificis Clementis X. Bulla = *Superna* = nulla loci limitatio fieret; idem ipse Pontifex declaravit, *nullam facultatem* (in prædicta Constitutione sua) *fuisse tributam Regularibus audiendi Confessiones Sacramentales in privatis domibus, ac proinde minime licere eisdem Regularibus cujusvis Ordinis &c. Sacramentum Pœnitentiæ administrare in domibus privatis extra casus à Jure permissos:* Quod Decretum cum Præsulis Fagnani subscriptione editum, variis in locis impressum est; ut in Appendice ad Synodum Fulginatensem, quæ à bo: mem: Josaphat Baptistelli Civitatis ejusdem Episcopo anno 1722. celebrata fuit.

Quod pertinet ad Communionem Paschalem, quæ ab unoquoque Catholico Paschatis tempore recipienda est, ex præscripto, tum Decreti Concilii Lateranensis *in Cap. Omnis utriusque sexus, de pœnitentijs, & remissionibus*, tum Concilii Tridentini *sess.* 13. *cap.* 8. *can.* 10., nemo est, qui ignoret, præceptum hoc in propria Parochiali Ecclesia adimplendum esse, aut in alia Ecclesia cum proprii Episcopi, vel Parochi licentia, secundùm varias Diœcesum consuetudines. Porrò fel. recordat. Prædecessor Noster Paulus Papa IV. Fratribus Minoribus privilegium concessit, ut Sacram Eucharistiam omnibus Christi fidelibus in eorum Ecclesijs distribuere possent, exceptâ tamen die Paschatis Resurrectionis; atque hoc privilegium à sanctæ memoriæ altero Prædecessore Pio Papa V. *per communicationem*, ut dicitur, ad omnes Regulares extensum fuit. Verùm quia, secundùm præcedentem Eugenii IV. Constitutionem, Paschale tempus, intra quod Communionis præceptum adimplendum est, à Dominica Palmarum initium habet, ac Dominicâ in Albis terminatur; cum exortum dubium fuisset, num licitum Regularibus foret intra præscriptum eorumdem dierum terminum Sacram Eucharistiam Fidelibut in eorum Ecclesijs distribuere; resolutum fuit, die Paschatis nemini distribui posse, ne illis quidem, qui intra Sanctiorem Hebdomadam Paschali præcepto in propria Parochiali Ecclesia satisfecissent: Posse quidem Regulares in aliis Paschalis Temporis diebus Fideles in eorum Ecclesiis Sacrâ Eucharistiâ reficere; hac tamen conditione, ut Communione refecti, scirent, non ideo se à præcepto illo exemptos esse, ut Paschalem in propria Parochiali Ecclesia Communionem recipere deberent,

rent. Jlluſtria Congregationis Concilii Decreta ſunt, quibusdam in Cauſis, Senonenſi videlicet, Burdegalenſi, & Mechlinienſi, quæà Nobis in Noſtro *de Synodo Diœceſana* Tractatu *lib.* 7. *cap.* 42. *num.* 3. relata ſunt.

Extra Paſchalem vero Communionem, cùm in Sacro Tridentino Concilio *ſeſſ.* 22. *cap.* 6. *de Sacrificio Miſſæ*, quæ ſubjicimus, verba legantur — *Optaret quidem Sacroſancta Synodus, ut in ſingulis Miſſis Fideles adſtantes non ſolum ſpirituali affectu, ſed Sacramentali etiam Euchariſtiæ perceptione communicarent, quòad eos Sanctiſſimi hujus Sacrificij fructus uberior perveniret* —, non defuit, qui ex iisdem verbis deduceret, quod certè & clarè inde conſequantur, ut in privatis Oratoriis, quando in ipſis celebrandi Miſſam facultas eſt, diſtribui Euchariſtia poſſit, iis, qui Miſſæ præſentes adſunt; neque ad hoc præſentandum ullo particulari Jndulto opus ſit. Super hujusmodi quæſtionis capite Nos *in noſtra Jnſtitut.* 34. §. 3. diſſeruimus, inter eas, quas tum cum Bononiæ reſideremus Eccleſiæ illius Archiepiſcopatum gerentes publicavimus; quas quidem Jnſtitutiones cum Jtalico Sermone edidiſſemus, poſtea Romæ Latinę redditæ, atque impreſſæ ſunt: Jbi autem expoſitam paulo ante opinionem retulimus, verum aliam eſſe ſubjunximus, quæ Epiſcopi licentiam requirit, ut qui domeſticum Oratorium domi habet, dum Miſſæ in eodem intereſt, communicare poſſit. Hujusmodi opinio tum bono rerum ordini, tum Romanæ etiam conſuetudini, ſive praxi cohærens Nobis viſa eſt; ac proinde ordinavimus, ne in privato Oratorio recipi Communio poſſet ab iis, qui in eodem Miſſæ interſunt, quam vel Secularis Sacerdos, vel Sacerdos Regularis celebraret, niſi vel Noſtram, vel Generalis Vicarii Noſtri licentiam obtinuiſſet. Neque etiam in præſens voluntas Nobis, aut ratio eſt, cur ab hoc Syſtemate recedamus: Siquidem, cum Nos in magna illa controverſia ſuper Communione illis diſtribuenda, qui Miſſæ præſentes cum ſint, eamdem petunt, quæ aliquot ab hinc annis in Jtalia exorta fuit; poſtquam Tridentini Concilii verba retuliſſemus, atque eorum zelum commendaſſemus, qui inter Sanctæ Miſſæ celebrationem Communionem recipiunt; Eccleſiaſticos quoque Paſtores excitaviſſemus, ne Euchariſtico cibo illos fraudarent, qui ejusdem famelici forent; cum inquam animadvertiſſemus, ejusmodi circumſtantias dari

poſſe,

posse, in quibus vel temporis, vel loci ratione, Episcoporum prudentia oportunum factu existimet, Sacram Eucharistiam etiam illi, qui Missæ interfuit, minime distribui; eo magis quod, juxta præsentis temporis disciplinam, libera eidem facultas patet, ut eamdem alio loco, atque alio tempore recipere possit; ordinavimus, ut in hoc debita proprii Superioris præcepto obedientia præstari deberet; cui qui morem gerere recusasset, nimis manifestum indicium præbuisset, quàm parum animo dispositus ac paratus esset ad Altaris Sacramentum recipiendum; Quemadmodum in Literis Nostris, quarum initium est = *Certiores effecti*, & quæ in Bullario nostro *tom.* 1. *num.* 64. leguntur, videre est.

Atque hæc sunt, Venerabiles Fratres, quæcumque in Encyclica hac Epistola Nostra vobis exponere oportunum existimavimus; à quo quidem satis intelligetis, quod, legendis & considerandis Apostolicis Literis concessionum Oratorii, Decessorum nostrorum Decretis, harum Congregationum resolutionibus, quæ à Nobis etiam in præsentia confirmata sunt: nullus amplius litibus, & controversijs locus reliquus sit. Verum quia Vos illud fotasse Nobis responsuros arbitramur, optimè quidem hæc omnia habere, verum eò difficultatem redire, quod quæcumque decreta, atque ordinata sunt, minime observantur; ne grave vobis sit, hoc per Nos reponi, quod si inobservantia ex neglecta Brevium lectione, & consideratione, aut ex ignoratione Decretorum, & Pontificiarum resolutionum, originem habet; Nos quidem in hoc nunquam culpandi erimus; idque nunc maxime, postquam, ingravescente licet ætate nostra, & multis ac difficillimis curis assidue Nos prementibus, in Encyclicam hanc Epistolam Nostram, quidquid hac super re scire opus erat, inserere non detrectavimus.

Quod si vos etiam id præstare curabitis, ut in Diœcesanis Synodis vestris, in vestris item Edictis, quæ à vobis pro bono Diœcesis vestræ regimine publicantur, Pontificiorum Decretorum ac Resolutionum desuper indicatarum observantiam inculcetis; duplex inde bonum extabit, ut, & vivam in vobismetipsis eorumdem memoriam teneatis, atque ab aliis, aut ignorantiam expellatis, aut eamdem, utpote crassam deinceps atque supinam, inexcusabilem reddatis. Hanc agendi rationem ac normam

mam

mam tenuerunt, atque in præsentia tenent nostri Jtaliæ Episcopi, qui aut Pontificiorum Decretorum, quæ super privatis Oratorijs condita sunt, summam, in Synodis suis inseruerunt, aut in Appendice ad ipsas Synodos eadem Decreta *per extensum* adjunxerunt, quemadmodum in Synodo *anno* 1724. à bon. mem. Cardinali de Via Arimini habita, in altera *anno* 1726. celebrata à bon. mem. Cardinali Pignattelli Archiepiscopo Neapolitano, atque etiam in ea, quæ *anno* 1736. habita fuit à Ven. Fratre nostro Annibale Cardinale Albano, Sabinensi tunc temporis Episcopo, atque in aliis multis videre est.

Non ex eorum numero Nos sumus, quibus persuasum sit, omnia in nostra tempora inconvenientia incidere, atque ea præsentibus diebus contingere scandala, quæ numquam præteritis temporibus evenerint. Satis superque pro certo habemus, ea quæ hodie fiunt, alio tempore accidisse: Ac ne à proposita re longius recedamus, illud dicemus, quod si hodie sacræ leges ad privata Oratoria pertinentes à Sacerdotibus violantur, propter præsidium, quo nituntur, Magnatum Sæculi, apud quos Cappellani munere inserviunt; idem nono etiam Seculo eveniebat, cum S. Agobardus tunc temporis Archiepiscopus Lugdunensis, de eadem re queratur in suo Tractatu *de Privilegio & jure Sacerdotij cap:* 11. Non tamen idcirco vobis Sacerdotalis constantia, atque animus deponendus est. Pia ac Religiosa Polonorum Natio est; &, si quando aliquis abusus in privatis ejusdem Oratorijs contingat; cum id Magnati, cujus in domo commissus, aut introductus est, notum fiat, rationes adducendo, & ostendendo, quod per abusus privilegium amittitur; Sperare est, ipsum omne suum inobedienti Cappellano præsidium certo sublaturum: & si quando infortunium accideret, ut hac ratione finis non obtineretur; præsto vobis semper spiritualia arma sunt, quibus contra Cappellanum uti potestis. Fortasse autem si hac ratione factum esset, quum primùm de inconvenienti rescitum fuit; pace omnium dicemus, res non eò progressuras fuisse, in quo nunc statu sunt: sicut ex recursibus ad Nos delatis notum factum est, quorum causâ ad Epistolam nostram conscribendam animum adduximus.

At enim inconvenientia à Privilegiatis, & Exemptis profi-

cisci vos fortasse dicturos prævidemus, nimirum à Regularibus, de quibus in prædicto recursu ad hanc Sanctam Sedem facto plura insinuantur. Nos autem id vobis dicimus, nulla privilegia, nec exemptiones esse, quæ impedire possint, quominus abusus exterminentur.

Habebant sine dubio Regulares privilegium Altaris viatici, & ut super eodem Altari Missam, ubicumque locorum forent, sine ulla Episcoporum licentia, celebrare possent, quemadmodum in Decretali Honorii III. *in Cap. In his, de privilegÿs* videre est: à quo deinde privilegio stabat, ut Missam possent celebrare etiam in domibus laicorum, sive super Altari viatico, sive super Altari fixo, etiamsi laicus privilegium Oratorii privati minime haberet; propter eam rationem, quod privilegium celebrantis suum vigorem haberet, licet celebrationis locus minime privilegiatus foret. Verùm cum Sacrum Tridentinum Concilium in citata *sess.* 22. in Decreto jam citato *de observandis, & evitandis in celebratione Missæ*, Episcopis præcepisset, ne permittant, ut in privatorum domibus Missæ celebrentur *à Secularibus aut Regularibus quibuscumque*, eisdemque dedisset facultatem procedendi, tamquam Apostolicæ Sedis Delegatos, contra refractarios = *Vt Delegati Sedis Apostolicæ*, atque omnibus privilegiis, exemptionibus, & consvetudinibus contrariis, cujuscumque generis essent, derogasset = *Non obstantibus privilegÿs, exemptionibus, appellationibus, ac consuetudinibus quibuscumque*; Hinc necessariò consequitur, Sacrum Concilium Tridentinum tam præcedentibus Altaris viatici privilegiis derogasse, quàm facultati Missam in privatorum domibus, sine Episcopi licentia, celebrandi; atque ulterius Episcopum, tamquam Sedis Apostolicæ Delegatum, contra inobedientes procedere posse, etiamsi exempti sint; nullum verò amplius esse privilegium vel exemptionem, quæ obstet, quæque impediat, quominus abusus tollantur. Nihil autem valet ea, quæ à quibusdam promovetur, assertio, videlicet, Concilium privilegio, de quo agitur, minime derogasse; eo quod illud *in corpore Juris* inclusum sit; etenim Sacrum Concilium Tridentinum iis etiam derogare privilegiis consuevit, quæ *in corpore Juris* inclusa sunt, nullam etiâm de iis expressam mentionem faciendo, sed simpliciter aliquid contrarium ipsis determinando, generali adjectâ ad contraria privilegia derogatione, quemadmodum

admodum celebris Præsul Fagnanus *in cap. Nonnulli num.* 42., *& seq. sub tit. de Rescriptis* ample demonstrat.

Quod si forte quis hoc unquam objiceret, concessum sæpè ab Apostolica Sede fuisse, atque etiam nunc, post Tridentinum Concilium, Altaris viatici usum concedi; Fraternitatibus Vestris notum esse debet, hujusmodi privilegium in iis locis concedi, ubi Ecclesiæ non sunt, aut si sunt, talis Hæreticorum potentia est, ut in easdem Catholici non sine gravi periculo ad audiendam Missam convenire possint. Uno verbo præcisè necessitati providetur; quod quidem, ut optime perspicitis, ab eo, de quo agimus, casu, plane diversum est.

Gregorii XIII. Decessoris Nostri privilegium legite, quod *anno* 1580. Fratribus Ordinis Prædicatorum Provinciæ Polonicæ concessit, quod Bullarii Religiosæ illius Familiæ *tom.* 7. *pag.* 192. insertum est = *Jn quibusdam Civitatibus, Oppidis, & locis Provinciæ Poloniæ tanta hæreticorum potentia, & impietas existit, ut Catholicos impune opprimant, nec ijsdem Catholicis Missas in Ecclesijs, quarum raritas in illis partibus existit, audire tuto liceat. Nos supplicationibus tuis in hac parte inclinati, tibi, ac pro tempore existenti Ordinis Fratrum Prædicatorum Provinciæ Poloniæ Priori Provinciali, ut licentiam, & facultatem dictis Professoribus Altaria portatilia habendi cum debitis reverentia, & honore super quibus in domibus Nobilium Civium, & Jncolarum Civitatum, Oppidorum & locorum dictæ Provinciæ, in quibus vel Ecclesiæ desunt, vel tanta est hæreticorum potentia, & impietas, ut impune oppri mant, in locis ad hoc congruentibus, & honestis, per se ipsos Missas in præsentia Personarum Catholicarum celebrare possint, in casibus necessitatis tantum, ita quod eis ad culpam nequeat imputari, concedere valeatis, Apostolica Auctoritate tenore præsentium de speciali gratia indulgemus.*

Legite item jam superius citatum Clementis XI. Decretum, quod, majoris etiam commoditatis vestræ gratiâ, hìc annexum Vobis transmittimus; etiamsi, tum cum illud conditum fuit, præter publicationem ejusdem Romæ factam, ad Ordinarios per loca, tam intra, quam extra Jtaliam, transmissum fuisse sciamus. Ab ipso autem absque eo quod Nostris rationibus, & animadversionibus

bus Nos idem roborandum suspiciamus, (quod quidem facere Nobis in proclivi esset; cum præstantiorum, inter Pontificii Juris peritos, Auctorum assertiones ubique in promptu sint;) manifeste cognoscere poteritis, subsistant nec ne amplius portatilis Altaris privilegia, quæ Regularibus concessa fuerunt, & num à Tridentino Concilio eisdem fuerit derogatum: Cognoscetis, num permissum Regularibus sit, secundam in privato Oratorio cuipiam concesso Missam celebrare, cum prima jam celebrata est, nec pro secunda hujusmodi Missa peculiare Jndultum ádest: Cognoscetis, num in prædictis privatis Oratoriis licitum eisdem sit, vel ante Aurorám, vel post Meridiem, Missam celebrare; num celebrare eamdem possint diebus iis, qui in Jndulto excipiuntur: Cognoscetis demum, num, exemptione non obstante, contra delinquentes procedendi potestas Vobis sit. Licèt autem nulla omnino hujusce rei necessitas sit, illud Nos in præsentia Decretum confirmamus, ac Fraternitatum Vestrarum curæ committimus, ut pro exacta ejusdem observantia invigiletis: cum minime commendatione dignum sit ad Sedem Apostolicam recurrere, inconvenientia exponendo, nisi prius adhibita cum vigore ea remedia sint, quæ ab ipsa Apostolica Sede contra hujusmodi inconvenientia subministrata fuerunt.

Jn eo, qui ad Nos factus est, recursu, alterius etiam inconvenientis mentio fit, quod scilicet, sine licentia Vestra, Regulares exorcizent; de hoc tamen nihil dicitur, utrum per Vos, aut in Synodis Vestris, aut in Vestris Edictis decretum fuerit. ne ullus Sacerdos vel Secularis, vel Regularis exorcizare audeat, sive in sua sive in aliena Ecclesia, sive intra, sive extra Cœnobium, quin prius à Vobis approbatus sit, atque ita quin ante licentiam à Vobis obtinuerit. Hoc illud est, quod præstari debet, quodque ab Episcopis præstari solet, quemadmodum apud Clericatum *de Sacramento Ordinis decis.* 19. *num:* 42. ubi Episcopales Synodos affert, videre licet. Quod si nihilominus, post quam à Vobis, tam in hac materia, quàm in alia Oratoriorum privatorum, quantum in Vobis est, præstitum fuerit, Vestra nihilominus præcepta violabuntur, ac pœnæ à Vobis impositæ & inflictæ negligentur; nequaquam certè Nos Officio Nostro deerimus, ut totam Auctoritatem Nostram in favorem Vestrum interponamus; cùm nihil antiquius Nobis

bis

bis ſit , quàm ut Epiſcoporum, qui Fratres Noſtri ſunt, jura ſarta tecta ſerventur. Interim tam Fraternitatibus Veſtris , quàm Populis curæ Veſtræ commiſſis Apoſtolicam Benedictionem peramanter impertimur. Datum ex Arce Gandulphi die 2. Junii 1751. Pontificatus Noſtri Anno Undecimo.

DECRE-

DECRETUM

FELICIS RECORDATIONIS

CLEMENTIS PAPÆ XI.

Circa celebrationem in Oratorijs privatis, emanatum 15, *Decembris* 1703.

NOnnulli Episcopi, & complures Regulares, sub prætextu privilegiorum, ea sibi licere putant, quæ prohibita sunt; siquidem Episcopi etiam in aliena Diœcesi, extra domumpropriæ habitationis, in privatis Laicorum domibus erigi faciunt Altare, ibique per unum, aut plures è suis Cappellanis vivificam Christi Hostiam immolari, Regulares verò in quibusdam Magnatu,m seu aliarum Nobilium personarum privatis Oratorijs, quæ certis quandoque ex causis à Sede Apostolica concedi solent, celebrare audent, vel plures Missas, quàm in ijs sit indultum, vel absque præsentia personaru,m quarum contemplatione gratiosa concessio emanavit, vel extra debitas horas, & post meridiem, vel illis etiam diebus, quibus per Constitutiones Diœcesanas, aut etiam Decreta Sacræ Congregationis Concilij, celebrari prohibentur, aut quæ in ipsis Indultis Apostolicis excipiuntur, quo minus in illis celebrari possint; aut etiam Altari portatili uti non verentur, in Sacrarum Sanctionum contemptum, ac Sancti Sacrificij irreverentiam. Quamobrem ad abusus hujusmodi eliminandos, & ad instaurandam venerationem tremendo Mysterio debitam; Sanctissimus Dominus Noster ex unanimi Voto S.R.E. Cardinalium Concilij Tridentini Jnterpretum, inhærendo declarationibus aliàs hac de re editis, expressè declarat: Episcopis, & his majoribus Prælatis, etiam Cardinalatus Dignitate fulgentibus, neque sub prætextu privilegij clausi in corpore Juris, neque alio quoquo titulo, nullo modo licere extra domum propriæ habitationis, in domibus Laiçis, etiam in propria Diœcesi, quod fortiùs intelligitur in aliena, etiamsi Diœcesani consensus adhiberetur, erigere Altare, ibique

Sacro-

Sacrosanctum Missæ Sacrificium celebrare, sive celebrari facere: Ac pari modo in Oratorijs privatis, quæ per Sanctam Sedem concessa fuerint, non licere Regularibus cujusvis Ordinis, aut Instituti, seu Congregationis, etiam Societatis JESU, aut etiam cujuscumque Ordinis Militaris, etiam S. Joannis Hierosolymitani, aut alijs quibuscunque Sacerdotibus, etiamsi essent Episcopi, in ijs celebrare in diebus Paschatis, Pentecostes, Nativitatis Christi Domini, alijsque anni Festis solemnioribus, ac diebus in Indulto exceptis: In reliquis verò diebus, prædictis Regularibus, & Sacerdotibus quibuscumque, etiam Episcopis, in præfatis Oratorijs celebrare non licere, ubi jam unica Missa, quæ in Indulto conceditur, fuerit celebrata; super quo celebraturus teneatur diligenter inquirere, & de eo se optime informare; atque illa etiam in casibus præmissis celebrari nequeat post meridiem: Demandando ulterius, & declarando in omnibus casibus, personas quascumque dictas Missas audientes, nullatenus præcepto Ecclesiæ satisfacere. Quo vero ad Altare portatile, iterum inhærendo declarationibus supradictis, censuit, licentias, seu privilegia, concessa nonnullis Regularibus *in Cap. In his, de priv.* ac per aliquos Summos Pontifices alijs Regularibus communicata, utendi dicto Altari portatili, in eoque celebrandi, absque Ordinariorum licentia, in locis, in quibus degunt, omnino revocata esse per idem Concilium Tridentinum, atque idcirco eosdem Regulares prohibendos, ne illis utantur, ac mandandum, prout præsentis tenore mandat Episcopis, alijsque Ordinarijs locorum, ut contra quoscumque contravenientes, quamvis Regulares, procedant, etiam tamquam Sedis Apostolicæ Delegati, ad pœnas præscriptas per idem Sacrum Concilium in dicto Decreto *sess.* 22. *cap. unico*, usque ad Censuras latæ Sententiæ; tributa etiam ijsdem facultate per hoc Decretum, ita procedendi, perinde ac si per Sanctam Sedem specialiter concessa fuisset: Et ita Sanctitas Sua declarat, & servari mandat &c.